

تأثیر کارگاه اصول اخلاق حرفه‌ای بر درک دانشجویان پرستاری از رفتارهای مراقبتی

ملیحه داودی^۱، سیده‌سارا افرازنده^۲، الناز یزدان‌پرست^{۳*}، سیدحسین قربانی^۴، امیرحسین صادقیان^۵، کاوه جبرئیلی^۵

۱. دانشجوی دکتری پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مشهد، ایران.

۲. کارشناسی ارشد پرستاری، مربی هیأت‌علمی دانشکده پیراپزشکی و بهداشت فردوس، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، بیرجند، ایران.

۳. کارشناسی ارشد پرستاری، مربی هیأت‌علمی دانشکده پیراپزشکی و بهداشت فردوس، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، بیرجند، ایران.

۴. کارشناسی ارشد پرستاری، مرکز آموزشی، درمانی و پژوهشی حضرت رسول (ص)، شهرستان فردوس، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، بیرجند، ایران.

۵. کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشجوی کارشناسی پرستاری، دانشکده پیراپزشکی و بهداشت فردوس، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، بیرجند، ایران.

چکیده

زمینه و هدف: یادگیری اخلاق می‌تواند اثربخشی دانش‌آموختگان هر رشته‌ای را به عنوان مراقبت‌کنندگان افزایش دهد. بنابراین تربیت پرستاران حرفه‌ای که قادر باشند در تصمیم‌گیری‌ها و چالش‌های اخلاقی به نحوی مؤثر عمل نمایند، ضروری است، لذا پژوهش حاضر با عنوان تأثیر کارگاه اصول اخلاق حرفه‌ای بر درک دانشجویان پرستاری از رفتارهای مراقبتی انجام شد.

مواد و روش‌ها: مطالعه حاضر از نوع نیمه تجربی با دو گروه آزمون و کنترل بوده است. جامعه مطالعه شامل کلیه دانشجویان پرستاری ترم ۶ دانشکده پیراپزشکی فردوس و پرستاری قائن بود که به صورت تصادفی به دو گروه آزمون و کنترل تقسیم شدند. به این ترتیب دانشجویان دانشکده فردوس (۳۵ نفر) به عنوان گروه آزمون و دانشجویان دانشکده قائن (۳۵ نفر) به عنوان گروه کنترل انتخاب شدند. جهت سنجش درک رفتارهای مراقبتی از نسخه ویرایش شده نهایی CDI-35 (Caring Dimension Inventory 35) استفاده شد. مداخله در طی سه روز انجام شد. جمع‌آوری داده‌ها به صورت قبل و بعد از مداخله انجام شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SPSS 18 آمار توصیفی و آزمون‌های t تست مستقل و زوجی استفاده شد.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که اختلاف معناداری بین میانگین نمره کل درک دانشجویان از رفتارهای مراقبتی ($p=0/005$) سایر زیر حیطه‌های پرسشنامه شامل مراقبت تکنیکی - حرفه‌ای ($p=0/002$) و مراقبت حمایتی ($p=0/02$) قبل و بعد از مداخله آموزشی وجود داشت.

ملاحظات اخلاقی: درباره اهداف پژوهش و رعایت محرمانگی اطلاعات به شرکت‌کنندگان توضیح داده شده و رضایت آگاهانه کتبی جهت شرکت در مطالعه از آنان اخذ گردید.

نتیجه‌گیری: آموزش کارگاهی اخلاق حرفه‌ای باعث افزایش درک دانشجویان از رفتارهای مراقبتی شده است. بنابراین این مداخله به عنوان یکی از روش‌های آموزشی مؤثر بر ارتقای درک از رفتارهای مراقبتی دانشجویان کاربرد دارد و می‌توان با اجرای آن به بهبود مراقبت‌های دریافتی مددجویان کمک کرد.

اطلاعات مقاله

تاریخ دریافت: ۹۹/۰۱/۱۶

تاریخ پذیرش: ۹۹/۰۴/۰۵

تاریخ انتشار: ۹۹/۰۵/۱۴

واژگان کلیدی:

اخلاق حرفه‌ای

رفتار مراقبتی

دانشجوی پرستاری

* نویسنده مسؤول: الناز یزدان‌پرست

آدرس پستی: ایران، بیرجند، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، دانشکده پیراپزشکی و بهداشت فردوس.

تلفن: ۰۹۱۷۷۰۴۶۵۵۷

نمبر: ۰۵۶۳۲۷۳۲۳۰۱

پست الکترونیک:

yazdanparast.e@bums.ac.ir

۱. مقدمه

پرستاری بیش از پیش نیازمند حفظ ارزش‌های مراقبت انسانی است که این حرفه را در سیستم‌های بهداشتی، منحصر به فرد و متمایز می‌سازد (۵).

پرستاران به عنوان پرتعدادترین اعضای تیم سلامت وظیفه مراقبت از بیماران را بر عهده دارند، این گروه به دلیل ماهیت کار مراقبت وقت زیادی را با مددجویان گذرانده و ارتباط زیادی با آنان برقرار می‌کنند. بنابراین مراقبت به عنوان مفهوم مرکزی در پرستاری دربرگیرنده ارتباطات انسانی و اخلاقی است. مراقبت از مددجویان در همه ابعاد آن ماهیت اخلاقی دارد تا جایی که موضوع اخلاق و پرستاری دو عنصر جدایی‌ناپذیر تصور می‌شود (۶). رعایت ضوابط اخلاقی در کار پرستاری منجر به بهبود خدمات پرستاری می‌گردد و بهبود کیفیت کار پرستاران تأثیر به‌سزایی در بهبود بیماران دارد، به طوری که مراقبت را مجموعه‌ای از سه اصل اساسی اخلاق، قضاوت بالینی و مراقبت می‌دانند (۷).

در پرستاری اهمیت مراقبت‌های اخلاقی به حدی است که گاهی بر جنبه‌های فنی کار پرستاری برتری دارد، لذا مفاهیم اخلاقی برای پرستاران مفاهیمی آشنا و باارزش‌اند. سال‌هاست که کدهای اخلاق حرفه‌ای پرستاری تدوین شده‌اند و این امر نشان‌دهنده اهمیت اخلاق به عنوان یکی از عناصر اصلی پرستاری در مراقبت است (۱). رعایت اخلاق حرفه‌ای جزء ماهیت ذاتی حرفه پرستاری است و رسالت حرفه پرستاری ارائه خدمات مورد نیاز بهداشتی، مراقبتی، درمانی و توان‌بخشی در بالاترین سطح استاندارد جهت تأمین، حفظ و ارتقای سلامت جامعه است، هرچند اخلاق در همه مشاغل ضروری است، اما در حرفه پرستاری این عامل ضرورت بیشتری دارد، چراکه رفتار معنوی و توأم با مسؤولیت پرستاران با بیماران نقش مؤثری در بهبود و بازگشت سلامتی آنان دارد. بنابراین رعایت اخلاق حرفه‌ای در عملکردهای پرستاری از سایر موارد حساس‌تر و مهم‌تر می‌باشد (۷). یادگیری اخلاق می‌تواند اثربخشی دانش‌آموختگان هر رشته‌ای را از جمله رشته پرستاری به عنوان مراقبت‌کنندگان و

امروزه تلاش می‌شود بیمار، محور اصلی فرآیند درمان باشد و تمام خدمات درمانی به خاطر او انجام شود. محورشدن بیمار در خدمات پزشکی موجب شده است تا به خواسته‌ها، نیازها و تمایلات بیماران بها داده شود؛ این امر باعث رضایت آنان از خدمات ارائه‌شده می‌گردد (۱). اصلی‌ترین هدف ارتقای کیفیت در رشته‌های بالینی، ارائه مراقبت‌های بالینی به بهترین شکل ممکن به مددجویان است، در صورتی که این هدف تحقق یابد، نتایج آن نه تنها شامل حال بیماران می‌گردد، بلکه ارائه‌دهندگان مراقبت و خود حرفه را نیز دربر می‌گیرد (۲). مراقبت از بیماران به عنوان یک جزء اساسی در زمینه خدمات بهداشتی درمانی به حساب می‌آید. در محیط‌های درمانی مانند بیمارستان، مراقبت‌های پرستاری از اهمیت بیشتری برخوردار است، به همین علت، ارائه مراقبت‌ها و خدمات باکیفیت مناسب به عنوان یک اولویت در نظام خدمات بهداشتی درمانی به ویژه در زمینه خدمات پرستاری مطرح شده است، به طوری که در اغلب کشورها درجه‌بندی و اعتباربخشی بیمارستان‌ها، تحت تأثیر مراقبت‌های پرستاری و کیفیت آن است (۳). مراقبت به عنوان بخش مهم پرستاری مترادف با اقدامات پرستاری است و همچنین اساسی‌ترین اجزای دستیابی به تکامل و بقای انسان است و از آغاز تولد بشر به عنوان یک عامل حیاتی در تولد نوزادان، برانگیختن رشد فردی و کمک به افراد برای ادامه حیات در مقابل حوادث تنش‌زای گوناگون مورد توجه بوده است. مفهوم مراقبت نمونه بارز احساس، فکر و عمل است که با خود راحتی جسمانی و روانی فراهم می‌کند (۴). مراقبت پرستار یکی از مهم‌ترین جنبه‌های موجود در کار بالینی و مراقبت اساس عملکرد پرستاری است (۳). با وجودی که پرستاران موافق‌اند که مراقبت مفهوم مرکزی پرستاری است، اما توجه به این مفهوم بسیار کم بوده است؛ از نظر واتسون نقش مراقبتی انسان به علت افزایش فزاینده تکنولوژی پزشکی و ساختارهای مراقبتی دیوان‌سالاری سازمانی مورد تهدید می‌باشد. در حال حاضر

اخلاق پزشکی و نیز آموزش متخصصان این حوزه در جهان وجود دارد (۱۴).

مطالعات نشان داده است که روش‌های مدرن‌تر آموزشی، احساسی مثبت برای ادامه‌دادن و رعایت اخلاق در دانشجویان ایجاد می‌کند و در چگونگی بروز منفی و مثبت اخلاق حرفه‌ای مؤثرترند (۱۶-۱۵). در این میان کارگاه آموزشی، یکی از شیوه‌های آموزش است که محلی برای حضور افراد برای کار با یکدیگر در گروه‌های کوچک بر روی مسائلی است که با افراد و حیظه فعالیت‌های حرفه‌ای آن‌ها مرتبط است و از طرفی دیگر دست‌یافتن به راه‌حلهایی است که در مسائل مرتبط برای آنان حائز اهمیت است (۱۷). به طور خلاصه از مزایای کارگاه‌های یادگیری انعطاف‌پذیری، کاهش مشکلات مربوط به نظم و مقررات، مشارکت فعال شاگردان، ایجاد فرصت‌هایی برای یادگیری تیمی و تبادل اطلاعات، ایجاد یک محیط اجتماعی داخل کلاس و آزادی همراه با مسؤلیت‌پذیری است (۱۸). بر این اساس پژوهشگران با درک شرایط مذکور، در این مطالعه به بررسی تأثیر کارگاه اصول اخلاق حرفه‌ای بر درک دانشجویان پرستاری از رفتارهای مراقبتی پرداختند.

۲. ملاحظات اخلاقی

جهت رعایت ملاحظات اخلاقی، مراحل زیر انجام پذیرفت:

- اخذ معرفی‌نامه برای حضور در محیط پژوهش از دانشگاه علوم پزشکی بیرجند.
- اخذ اجازه از رؤسای دانشکده‌ها جهت حضور پژوهشگر و انجام اقدامات لازم.
- معرفی خود به مشارکت‌کنندگان و توضیح مختصر در مورد هدف مطالعه، نحوه همکاری، فواید و معایب شرکت در مطالعه.
- کسب رضایت‌نامه کتبی آگاهانه از شرکت‌کنندگان برای شرکت در مطالعه.
- اطمینان‌دادن به مشارکت‌کنندگان در مورد حفظ حریم خصوصی و محرمانه‌ماندن اطلاعات.

تصمیم‌گیرندگان بالینی افزایش دهد. بنابراین تربیت پرستاران حرفه‌ای که قادر باشند در تصمیم‌گیری‌ها و چالش‌های اخلاقی به نحوی مؤثر عمل نمایند، از زمان دانشجویی آنان لازم است و آمادگی برای مسؤلیت‌پذیری‌های اخلاقی بایستی بخشی از آمادگی برای نقش حرفه‌ای دانشجویان پرستاری باشد (۸). به همین دلیل طراحی و اجرای روش‌ها و ساختارهای آموزشی متنوعی برای آموزش اخلاق حرفه‌ای نیاز است و این یکی از دغدغه‌های نظام آموزشی است (۹). از طرفی مراقبت نیز به عنوان یک مفهوم چندبعدی در پرستاری است که می‌توان با استفاده از روش‌های آموزش هدف‌دار و دانش‌محور در طول دوره کارشناسی ارزش‌های اصلی آن را به دانشجویان منتقل نمود؛ انجمن ملی پرستاری آمریکا نیز بیان نموده است که مراقبت معیار اصلی در سیاست‌های بهداشتی بوده و پیشنهاد نموده است که اصلاح و بازبینی آموزش پرستاری به سمت برنامه‌های با محوریت مراقبتی بیشتر توسعه یابد (۱۱-۱۰).

مراقبت از بیمار یک مفهوم مهم و در واقع هنر رشته پرستاری محسوب می‌شود و نیاز به توانایی فردی، اجتماعی، اخلاقی و روحی پرستار دارد؛ رفتار مراقبتی پرستار شامل تمام عملکردها، شناخت‌ها، احساسات، افکار، تصورات، حرکات، ژست‌ها، نگاه‌ها و اقداماتی است که به وسیله آن‌ها مراقبت از مددجو انجام می‌شود و این رفتار مراقبتی باید بر پایه اخلاقیات باشد (۱۲). بنابراین نهادینه‌کردن اصول اخلاقی در بین دانشجویان و آماده‌کردن آن‌ها برای زندگی حرفه‌ای از یک طرف و اجرای این اصول اخلاقی در محیط آموزشی بالینی از طرف دیگر همگی جزء مسؤلیت‌های یک دانشگاه علوم پزشکی است (۱۳). در این راستا و با توجه به پیشرفت علم و تحولات ایجادشده در اخلاق پزشکی، آموزش نوین، جایگزین آموزش سنتی شده است. در حال حاضر در بسیاری از کشورهای جهان اخلاق پزشکی نوین به صورت علمی و عملی با شیوه‌های جدید بر مبنای بیان و حل مسأله آموزش داده می‌شود. هنوز هم بحث‌های زیادی در خصوص نحوه آموزش

ماند. از هر دو گروه در یک زمان پیش‌آزمون اخذ شد و سپس مداخله در طی سه روز متوالی برای گروه آزمون شروع شد. مدت زمان کارگاه آموزشی اصول اخلاق حرفه‌ای سه روز و هر روز به مدت ۵ ساعت بود. روز اول کارگاه، محتواهای زیر شامل ۱- موضوعات اصول اخلاق حرفه‌ای که مواردی از قبیل پاسخگویی، کسب صلاحیت مداوم، اخلاق حرفه‌ای، دانش و کاربرد آن، رهبری، ارتباطات و ارتباطات حرفه‌ای را شامل می‌شود؛ ۲- حقوق بیمار شامل آگاهی‌رسانی نسبت به حقوق بیمار به آن‌ها و رعایت حقوق بیماران در حین ارائه درمان و مشارکت بیمار و خانواده وی در تصمیمات مربوط به مراقبت درمانی، شفاف‌سازی نسبت به منافع و انتظارات طرح‌های تحقیقاتی که بیمار در آن‌ها شرکت می‌نماید، توضیح محدودیت در ارتباطات به بیمار و خانواده وی و توجه کافی نسبت به رفع نیازمندی‌های بیمار (محرمانه‌بودن، حریم بیمار، ایمنی، حل و فصل شکایات، خدمات مذهبی)، روز دوم کارگاه نیز محتواهای زیر شامل ۱- تصمیم‌گیری اخلاقی شامل توجه به حقوق اخلاقی بیمار بدون به خطرانداختن وجدان اخلاقی خود و توانایی شناسایی معضلات اخلاقی و حل و فصل مناسب آن‌ها؛ ۲- اصول اخلاق زیستی شامل اصل رضایت، عدالت، تکلیف ایجاد تعادل میان خیر و ضرر و جلوگیری از آسیب، ارائه آگاهی‌های لازم و احترام به حریم شخصی افراد و حفظ اطلاعات محرمانه آن‌ها، منفعت‌خواهی و اصل حقیقت‌گویی می‌شود؛ روز سوم کارگاه نیز محتواهای کدهای اخلاق پرستاری که پرستار و جامعه، پرستار و تعهد حرفه‌ای، پرستار و ارائه خدمات بالینی، پرستار و همکاران تیم درمانی و پرستار و آموزش و پژوهش را دربر داشت، ارائه شدند. در طی برگزاری کارگاه آموزشی به روش سخنرانی توسط یکی از اساتید دانشکده از پرسش و پاسخ، روش بحث گروهی و گفتگو جهت مشارکت شرکت‌کنندگان استفاده شد. دو هفته پس از انجام اتمام مداخله نیز پس‌آزمون گرفته شد و در مورد گروه کنترل تنها به تکمیل پرسشنامه در دو نوبت اکتفا شد. ابزار گردآوری اطلاعات شامل پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک و پرسشنامه

- اطمینان‌دادن به مشارکت‌کنندگان جهت خودداری از شرکت در مطالعه در هر زمان در صورت تمایل آنان و حتی آزادبودن برای خروج از پژوهش در هر مرحله از پژوهش.
- اطمینان‌دادن به مشارکت‌کنندگان در جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها به صورت کلی و رعایت اصول بی‌نامی در پیاده‌کردن، تحلیل و گزارش و نشر اطلاعات.
- به منظور مدیریت تعارض منافع، اخذ رضایت آگاهانه، توزیع و جمع‌آوری پرسشنامه توسط فردی بی‌طرف در طرح تحقیقاتی انجام شد.

۳. مواد و روش‌ها

این مطالعه یک پژوهش نیمه‌تجربی بود که به صورت قبل و بعد انجام شده است. جامعه مطالعه شامل کلیه دانشجویان پرستاری ترم ۶ دانشکده پیراپزشکی و بهداشت فردوس و دانشکده پرستاری و مامایی قائن (وابسته به دانشگاه علوم پزشکی بیرجند) بوده است که به صورت تصادفی ساده به دو گروه آزمون و کنترل تقسیم شدند. به این ترتیب با توجه به نتایج تصادفی‌سازی دانشجویان دانشکده پیراپزشکی فردوس (۳۵ نفر) به عنوان گروه آزمون و دانشجویان دانشکده پرستاری و مامایی قائن (۳۵ نفر) به عنوان گروه کنترل انتخاب و وارد مطالعه شدند. معیارهای ورود به مطالعه شامل: ورود به ترم ۶ پرستاری و عدم سابقه شرکت در کارگاه‌های اخلاق حرفه‌ای و معیارهای خروج از مطالعه نیز شامل تکمیل ناقص پرسشنامه و عدم تمایل به ادامه همکاری در مطالعه بود. پس از انتخاب گروه‌های نهایی پژوهش، از شرکت‌کنندگان دو گروه خواسته شد که در یک جلسه توجیهی شرکت کنند. در این جلسه با تشریح اهداف پژوهش سعی شد که انگیزه و موافقت لازم دانشجویان برای شرکت در کارگاه آموزشی جلب شود. به منظور رعایت اصول اخلاقی، فرم موافقت برای همکاری در پژوهش توسط دانشجویان تکمیل شد و پژوهشگر به دانشجویان این اطمینان را داد که کلیه مطالب ارائه‌شده در کارگاه آموزشی و نتایج پرسشنامه و آموزش‌ها محرمانه خواهد

انجام شد. از بین دانشجویان ۱۹ نفر متأهل و مابقی مجرد بودند. میانگین و انحراف معیار سنی در گروه آزمون $21/94 \pm 1/41$ و در گروه کنترل $22/08 \pm 1/26$ بود که آزمون t مستقل تفاوت معناداری بین دو گروه نشان نداد ($p=0/445$ ، $t=0/65$).

نتایج آزمون t زوجی برای بررسی میانگین نمرات پیش آزمون و پس آزمون در گروه کنترل در جدول ۱ ارائه شده است. نتایج نشان می‌دهد که درک دانشجویان پرستاری از رفتارهای مراقبتی در گروه کنترل قبل و بعد از مداخله اختلاف معناداری نداشته است ($p=0/38$). نتایج آزمون t زوجی برای بررسی میانگین نمرات پیش آزمون و پس آزمون در گروه مداخله در جدول ۲ ارائه شده است. قبل از برگزاری کارگاه میانگین نمره کل درک دانشجویان پرستاری از رفتارهای مراقبتی $143/06$ با انحراف معیار $12/89$ بود و پس از برگزاری کارگاه آموزشی اخلاق حرفه‌ای در پرستاری، میانگین نمره کل درک دانشجویان پرستاری از رفتارهای مراقبتی به $154/26$ با انحراف معیار $23/80$ رسید. همچنین اختلاف معناداری بین میانگین نمره کل درک دانشجویان پرستاری از رفتارهای مراقبتی ($p=0/005$) و سایر زیر حیطه‌های پرسشنامه شامل مراقبت تکنیکی - حرفه‌ای ($p=0/002$) و مراقبت حمایتی ($p=0/002$) قبل و بعد از کارگاه وجود داشت. نتایج آزمون t مستقل برای بررسی تغییرات میانگین نمرات پیش آزمون و پس آزمون در دو گروه کنترل و آزمون در جدول ۳ ارائه شده است. نتایج بررسی تغییرات میانگین نمره کل ایجاد شده بین دو گروه در طی مطالعه نشان می‌دهد که تغییرات میانگین نمره کل درک دانشجویان پرستاری از رفتارهای مراقبتی بین دو گروه کنترل و آزمون قبل و بعد از مداخله معنادار بوده است ($p=0/008$).

۵. بحث

مراقبت یک فضیلت در پرستاری و محرک اصلی تعامل پرستار با مددجو و روشی اساسی برای درک نیازها و اهداف مددجو

رفتار مراقبتی بود. پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک دارای ۳ سؤال و شامل سن، جنس و وضعیت تأهل بوده است. جهت سنجش درک رفتارهای مراقبتی دانشجویان از نسخه ویرایش شده نهایی (CDI-35 Caring Dimension Inventory) استفاده شد. این ابزار توسط واتسون و همکاران بعد از ساخت ابزار اولیه CDI-25 مورد ویرایش مجدد (پایایی $0/67$ و همبستگی درونی $0/91$) قرار گرفته بود (۱۹). در ایران نیز، این پرسشنامه توسط هوشیاری خواه و همکاران 1393 ، ترجمه و بومی‌سازی گردیده است و روایی آن به شیوه روایی محتوا و پایایی آن با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ $0/91$ مورد تأیید قرار گرفته است. این ابزار دارای ۳۵ گویه در ۵ حیطه طبقه‌بندی شده است. این حیطه‌ها شامل حیطه مراقبت تکنیکی/ حرفه‌ای (۱۴ گویه)، صمیمیت (۳ گویه)، حمایتی (۷ گویه)، مراقبت نامناسب (۶ گویه) و مراقبت غیر ضروری پرستاری (۵ گویه) است. پاسخ‌های مشارکت‌کنندگان در مقیاس ۵ نقطه‌ای لیکرت از کاملاً موافقم (نمره ۵)، نسبتاً موافقم (نمره ۴)، نه موافقم و نه مخالفم (نمره ۳)، نسبتاً مخالفم (نمره ۲)، کاملاً مخالفم (نمره ۱) متغیر است. جهت گویه‌های منفی شامل گویه‌های ۱۶، ۲۲، ۲۴، ۲۵، ۲۷ در تجزیه و تحلیل آماری کدگذاری معکوس انجام شد. دامنه نمره‌دهی ابزار از ۳۵ تا ۱۷۵ می‌باشد (۱۱). جمع‌آوری داده‌ها با استفاده از پرسشنامه‌های مذکور در دو گروه آزمون و کنترل به صورت قبل و بعد از مداخله انجام شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار آماری SPSS 18 استفاده شد. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها ابتدا نرمال بودن متغیرهای عددی با استفاده از آزمون کلموگروف - اسمیرنوف بررسی شد و به منظور مقایسه درون‌گروهی و بین‌گروهی داده‌ها از آزمون‌های پارامتری t تست مستقل و t تست زوج استفاده شد.

۴. یافته‌ها

این مطالعه بر روی ۷۰ نفر از دانشجویان پرستاری شامل ۲۸ نفر (۴۰٪) دانشجوی پسر و ۴۲ نفر (۶۰٪) دانشجوی دختر

متعاقب برگزاری کارگاه آموزشی اخلاق حرفه‌ای بود. Loke و همکاران (۲۰۱۶ م.) نیز دریافتند استفاده آموزش رفتارهای مراقبتی با استفاده از رویکرد ترکیبی سناریوهای شبیه‌سازی شده و پادکست می‌تواند رفتارهای مراقبتی دانشجویان پرستاری دریافت‌کننده مداخله را افزایش دهد و می‌نویسد هنگام استفاده از فناوری‌های پیشرفته برای تدریس باید ارتقای رفتارهای مراقبتی در قلب رویکردهای آموزشی ترکیبی را مورد توجه قرار داد و صرفاً به شیوه تدریس توجه نکرد (۲۶). Abdel-Fatah Zewiel و همکاران (۲۰۱۹ م.) نیز پس از اجرای مداخله آموزشی دریافتند می‌توان با استفاده از برنامه آموزشی ارائه‌دهنده اطلاعات درباره افراد مبتلا به اختلال سوءمصرف مواد و تدریس عملی مهارت مراقبت انسانی و حمایت‌گرانه، نگرش و درک رفتار مراقبتی پرستاران را در این بیماران ارتقا داد (۲۷). نتایج مطالعه هوشیاری‌خواه و همکاران که به بررسی تأثیر برنامه آموزشی رفتار مراقبتی مبتنی بر نظریه مراقبت انسانی بر سطح درک دانشجویان پرستاری از مراقبت پرداخته بود نیز نشان داد که گروه مداخله درک و عملکرد بهتری در زمینه رفتارهای مراقبتی داشتند و تفاوت میانگین نمرات قبل و بعد از مداخله معنادار بوده است (۱۱). الهامی و همکاران نیز که به بررسی اثربخشی برنامه آموزشی رفتار مراقبتی برای دانشجویان پرستاری بر درک بیماران از رفتارهای مراقبتی پرداختند، بیان داشتند که پس از اجرای مداخله میانگین نمره درک بیماران از رفتارهای مراقبتی انجام شده توسط دانشجویانی که دوره آموزشی را گذرانده بودند، تفاوت معناداری داشته است (۲۸). همچنین این یافته با نتایج مطالعه Khouri (۲۰۱۱ م.)، Tsai و همکاران (۲۰۱۵ م.) همسو می‌باشد. نتایج این مطالعات نیز نمایانگر اهمیت آموزش اصول اخلاقی و مراقبتی در راستای تقویت رفتارهای مراقبتی مناسب می‌باشد. برای مثال در مطالعه خوری برنامه آموزشی بر رفتار مراقبتی و درک حرفه‌ای دانشجویان پرستاری با تغییر در دانش و درک آنان از تئوری مراقبت و مفاهیم مربوط به آن تأثیر داشته است (۲۹-۳۰).

تلقی می‌شود و منجر به رشد آن به عنوان یک حرفه می‌گردد (۲۰). ارزش‌های اصلی مراقبتی می‌تواند از طریق آموزش هدف‌دار در طول دوره آموزشی تحقق یابد (۲۱). این مطالعه با هدف بررسی تأثیر کارگاه اصول اخلاق حرفه‌ای بر سطح درک دانشجویان پرستاری از رفتارهای مراقبتی انجام گرفت. نتایج نشان داد گروه مداخله در تمامی زیرحیطه‌ها (به استثنای زیرحیطه صمیمیت) و همچنین در نمره کل آزمون، درک بهتری نسبت به گروه کنترل داشتند.

دیدگاه مراقبتی در دانشجویان پرستاری باید در طی برنامه‌های مراقبتی کل‌نگر تضمین گردد تا مراقبت باکیفیت فراهم شود، چراکه ارتقای کیفیت مراقبت با پیامدهای مثبت برای بیماران، پرستاران و سازمان مرتبط است (۲۲)، لذا تأثیر بر درک دانشجویان پرستاری در مورد اهمیت رفتارهای مراقبتی، حائز اهمیت فراوانی است. مراقبت از بیمار یک مفهوم مهم و در واقع هنر رشته پرستاری محسوب می‌شود و نیاز به توانایی فردی، اجتماعی، اخلاقی و روحی پرستار دارد (۲۳) تا که پرستار بتواند مراقبت‌های مطلوب و اخلاقی ارائه دهد (۲۴). پرواضح است که رعایت اصول اخلاقی در حرفه‌ای مانند پرستاری تا چه حد می‌تواند عملکرد افراد را در برخورد با بیماران در ابعاد مختلف تحت تأثیر قرار دهد، چون پرستاران در امر مراقبت از بیمار با موقعیت‌های جدی برخورد می‌کنند که نیاز به توانایی‌های اخلاقی در تصمیم‌گیری و عملکرد مناسب دارد، لازم است نسبت به مسائل اخلاقی مربوط به حرفه خود حساس و آشنا باشند تا نسبت به حقوق مددجویان در اتخاذ تصمیمات احترام گذاشته و استقلال آن‌ها را حفظ کنند. همچنین علاوه بر اعمال مراقبتی پرستاری معمول در سایر ابعاد مثل برقراری ارتباط مناسب و حمایت از بیمار بهترین عملکرد را داشته باشند (۲۵). این موضوع اهمیت توجه به آموزش اصول اخلاق حرفه‌ای در محیط کاری و مراقبت از بیمار را نشان می‌دهد. نتایج این مطالعه بیانگر بروز تغییرات مثبت و معنادار در میزان درک دانشجویان پرستاری از رفتارهای مراقبتی،

کرباسی و همکاران (۱۳۹۵ ش.). مهارت‌های ارتباطی است؛ دور از انتظار نیست که دانشجویان پس از دریافت مداخله، توجه بیشتری به حیطه‌های مرتبط با این مهارت از جمله بعد احترام قائل شدن برای دیگران داشته باشند (۳۳). Youssef و همکاران (۲۰۱۳ م.)، O'Connell و Landers (۲۰۰۸ م.) دریافتند پرستاران برای مراقبت‌های روانی - اجتماعی بالاترین اولویت را قائل هستند (۳۴-۳۵).

به طور کلی از مقایسه میانگین نمرات و تغییرات آن‌ها در هر زیرحیطه می‌توان نتیجه گرفت که دانشجویان شرکت‌کننده در مطالعه به جنبه‌های معمول تکنیکی مراقبتی بیشتر از جنبه‌های عاطفی اجتماعی اهمیت می‌دهند که این رویکرد نمی‌تواند تمام نیازهای مددجویان را تأمین کند. مطالعات نشان می‌دهند بسیاری از دانشجویان پرستاری که رفتارهای مراقبت عاطفی و اخلاقی را از نظام آموزشی و دانشکده نیاموخته‌اند، در بدو ورود خود به بالین فاقد چنین مهارت‌ها و قابلیت‌هایی هستند و مراقبت آن‌ها بیشتر جنبه ایزاری دارد که این امر باعث افت رضایت بیمار و کیفیت مراقبت می‌شود (۳۶). بنابراین نیاز است تا مربیان پرستاری در کنار اهمیت به بعد ایزاری مراقبت بعد عاطفی را نیز برجسته کنند که شامل آگاهی از دانش بشری انسان‌گرایانه با تأکید اخلاقی معنوی است (۳۷). در راستای این یافته می‌توان اصول اخلاق حرفه‌ای و ارتباطی را جزء اساسی هنر پرستاری محسوب نمود و توجه بیشتر به جنبه‌های ارتباط با بیمار، اخلاق حرفه‌ای پرستاری را به مربیان و دانشجویان توصیه کرد.

بخشی از نتایج این مطالعه با یافته‌های مطالعه هوشیاری خواه و همکاران (۱۳۹۴ ش.) مطابقت ندارد. در مطالعه حاضر اثربخشی مداخله آموزشی در ۴ زیرحیطه از ۵ زیرحیطه پرسشنامه رفتار مراقبتی مشاهده شد که در این میان تنها دو زیرحیطه تفاوت آماری معناداری را نشان داد، در حالی که یافته‌های مطالعه هوشیاری خواه و همکاران (۱۳۹۴ ش.) نشان می‌دهد آموزش رفتارهای مراقبتی مبتنی بر تئوری واتسون به دانشجویان می‌تواند بر تمامی زیرحیطه‌های رفتارهای مراقبتی

نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل درک رفتارهای مراقبتی نشان داد که بیشترین تأثیر آموزش در گروه مداخله در بعد تکنیکی - حرفه‌ای و سپس در بعد حمایتی بوده است. همسو با این یافته، خوری (۲۰۱۱ م.)، هوشیاری خواه و همکاران (۱۳۹۴ ش.) و الهامی (۱۳۹۵ ش.) نیز با ارتقای بعد تکنیکی حرفه‌ای رفتارهای مراقبتی بعد از آموزش موافق بودند (۲۸-۲۹، ۱۱). نتایج مطالعه چائو (۲۰۱۷ م.) و همکارانش نیز که با هدف بررسی «توسعه، اجرا و تأثیر تدریس مبتنی بر وب در درس اخلاق حرفه‌ای پرستاری» انجام شده است، نشان داد که پس از اتمام دوره، دانشجویان گروه آزمون پیشرفت قابل توجهی در صلاحیت تصمیم‌گیری‌های اخلاقی در پرستاری از جمله مهارت‌های حرفه‌ای شامل «مطرح کردن سؤالات»، «تشخیص تفاوت‌ها»، «مقایسه تفاوت‌ها» و «اقدام به موقع» نشان دادند. همچنین دانشجویان گروه آزمون گزارش دادند که این روش آن‌ها را به جستجو و جمع‌آوری اطلاعات مورد نیاز برای حل معضلات اخلاقی نیز سوق داده است (۳۱). نتایج مطالعه من اسپیکر (۲۰۱۷ م.) و همکارانش که با هدف بررسی تأثیر کارگاه آموزشی اخلاق حرفه‌ای بر ارزش‌های حرفه‌ای و کار گروهی انجام شده است، نشان داد که کارگاه آموزشی مبتنی بر اخلاق در بهبود اعتماد به نفس دانشجویان رشته‌های پزشکی و پیراپزشکی موفق بوده و همچنین منجر به تقویت درک آنان از ارزش‌های حرفه‌ای شده است (۳۲).

نتیجه مطالعه کرباسی و همکاران (۱۳۹۵ ش.) مبین آن است که رفتار مراقبتی بعد احترام قائل شدن برای دیگران از جانب دانشجویان پرستاری، بعد از دریافت آموزش ارتباط با بیمار و تدریس اصول و فنون پرستاری به روش ایفای نقش، بیشترین فراوانی را به خود اختصاص داده است، در حالی که رفتار مراقبتی در بعد دانش و مهارت حرفه‌ای کم‌ترین فراوانی را به خود اختصاص داده است. این مطالعات نتایجی مغایر با یافته مطالعه حاضر داشته‌اند (۳۳). در راستای تبیین علت این مغایرت می‌توان به تفاوت در محتوا و شیوه مداخله اشاره نمود. واضح است از آنجا که محتوای آموزشی در مطالعه

اهمیت بیش از حد سیستم بهداشتی درمانی به امر درمان به جای مراقبت باعث شده است، پرستاران از ارائه مراقبت به شیوه‌های انسانی و با اولویت قراردادن جنبه‌های والای بشر دور شوند (۳۹). رفتارهای مراقبتی که توسط دانشجو در محیط مراقبتی نمایان می‌شود، باید تقویت شده و توسعه یافته باشد که این امر بستگی به تشخیص مدرسین در ایجاد محیط مناسب یادگیری داشته و همچنین پیامدهای مورد انتظار مراقبت از بیمار در بالین به فرآیند آموزشی - یادگیری در مراقبت بستگی خواهد داشت (۲۸).

۶. نتیجه‌گیری

یافته‌های این مطالعه حاکی از آن است که دانشجویان پرستاری توجه به بعد جسمانی و فیزیکی مراقبت را بیشتر از توجه به بعد روانی و اجتماعی درک کرده بودند که نشان می‌دهد دانشجویان بایستی توجه زیادی به سایر نیازها در هنگام مراقبت از بیماران داشته باشند، اما به طور کلی می‌توان گفت آموزش اصول اخلاق حرفه‌ای می‌تواند تأثیر به‌سزایی بر درک دانشجویان پرستاری از اهمیت رفتارهای مراقبتی داشته باشد و در نهایت زمینه‌ساز تغییر در نگرش و ارتقای عملکرد آنان در زمینه مراقبت از بیماران گردد. با وجود مشابهت‌هایی که مطالعه حاضر با پژوهش‌های پیشین داشته است، با این حال تناقض‌هایی نیز با مطالعات از قبل انجام شده، وجود دارد که به دلیل تأثیر عوامل متعدد ذکر شده بر متغیر وابسته پژوهش، دور از انتظار نیست، لذا با توجه به این که مراقبت پدیده‌ای جهانی است، ولی ارزش‌های فرهنگی و ساختار اجتماعی می‌توانند ماهیت، خصوصیت و تظاهرات و درک مراقبتی افراد حرفه‌ای و غیر حرفه‌ای را تحت تأثیر قرار دهد، پیشنهاد می‌گردد در زمینه عوامل تأثیرگذار بر درک رفتار مراقبتی و عوامل تبیین‌کننده درک رفتار مراقبتی تحقیقاتی در آینده صورت گیرد.

مؤثر باشد (۱۱). همچنین در مطالعه هوشیاری‌خواه و همکاران (۱۳۹۴ ش.) پس از زیرحیطه مراقبت تکنیکی - حرفه‌ای، زیرحیطه صمیمیت بیشترین تأثیر آموزش در گروه مداخله را به خود اختصاص داده است، در حالی که در مطالعه حاضر زیرحیطه حمایت، رتبه دوم پس از زیرحیطه رفتار مراقبتی تکنیکی - حرفه‌ای را به خود اختصاص داد (۱۱).

به طور کلی در تبیین تفاوت موجود در این یافته و سایر یافته‌ها با مطالعات پیشین در خصوص اولویت رفتارهای مراقبتی، علاوه بر توضیحات ذکر شده، می‌توان اظهار نمود، این تفاوت در درک رفتارهای مراقبتی، ناشی از عوامل متعددی می‌باشد که در مطالعات مختلف به آن‌ها اشاره شده است، مانند زمینه فرهنگی، سن پرستار و بیمار، سابقه کار آنان، احترام پرستار نسبت به خود و حرفه، مشکلات شخصی، الگوگیری از رفتارهای مراقبتی سایر پرستاران، شرح وظایف، شرایط آموزشی، باورهای مذهبی، وجدان کاری و شرایط روحی آنان. همچنین به نظر می‌رسد مدت طولانی‌تر دوره آموزشی، تفاوت موجود در محتوا و شیوه آموزش، گروه هدف و تفاوت در ابزار مورد استفاده در مطالعات مداخله‌ای، شاهد بروز نتایج متفاوت و مغایر با برخی یافته‌های مطالعه حاضر شده است.

با پیشرفت علم و تکنولوژی، مراقبت از بیماران پیچیده‌تر شده است و مسؤولیت تصمیم‌گیری در مراقبت پرستاری رو به افزایش است. بنابراین پرستاران در زمینه مراقبت‌های پرستاری با چالش‌های اخلاقی زیادی رو به رو می‌شوند. در این راستا تقویت توانایی مواجهه با این چالش‌ها جهت اخذ تصمیمات درست و منطقی و انجام مراقبت مطلوب ضروری به نظر می‌رسد (۳۸). مقالات پژوهشی متعددی به صورت کمی و کیفی بر اشکالات عمده نظام آموزشی رایج از نظر نادیده گرفتن رفتارهای مراقبتی در ارتباط بین معلم و دانشجو صورت گرفته و نشان داده‌اند که روابط مراقبتی تجربه‌شده توسط دانشجویان در تعامل با مربیان موجب بهبود روابط مراقبتی آن‌ها با مددجویان می‌گردد (۲۰). در حال حاضر

۷. تقدیر و تشکر

مقاله حاضر منتج از طرح پژوهشی با کد اخلاق IR.BUMS.REC.1398.246 مصوب دانشگاه علوم پزشکی بیرجند می‌باشد. از حمایت مسئولین دانشکده پیراپزشکی و بهداشت شهرستان فردوس، دانشکده پرستاری و مامایی قائن و همچنین معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند که در تصویب این مطالعه، همکاری لازم را به عمل آورده و همچنین از همه دانشجویان و اساتیدی که در اجرای این طرح همکاری نمودند، تشکر و قدردانی می‌شود.

۸. سهم نویسندگان

ایده طرح پژوهشی: سیدحسن قربانی، امیرحسین صادقیان، کاوه جبرئیلی، ملیحه داودی.
جمع‌آوری داده‌ها: سیدحسن قربانی، امیرحسین صادقیان، کاوه جبرئیلی.
تحلیل و تفسیر داده‌ها: سارا افرازنده، الناز یزدان‌پرست، ملیحه داودی.
آماده‌سازی مقاله: همه نویسندگان در نگارش مقاله نیز سهیم بوده‌اند و مقاله نهایی را نیز مطالعه کرده‌اند.

۹. تضاد منافع

در این پژوهش، هیچ‌گونه تعارض منافی وجود ندارد.

جدول ۱: مقایسه میانگین و انحراف معیار نمرات پیش‌آزمون و پس‌آزمون در گروه کنترل

P value	مقدار آزمون	نوع آزمون	پس‌آزمون میانگین±انحراف معیار	پیش‌آزمون میانگین±انحراف معیار	زیرحیطه‌های پرسشنامه
۰/۳	-۱/۰۳	t زوجی	۶۰/۱۱±۱۲/۵۸	۵۹/۸۰±۲/۱۸	تکنیکی - حرفه‌ای
۰/۸۵	۰/۱۸۳		۲۰/۷۷±۰/۸۴	۲۰/۸۰±۱/۲۰	غیر ضروری
۰/۰۰۰	-۳/۹۹		۳۴/۳۴	۳۳/۴۱±۱/۸۹	حمایتی
۰/۰۱	-۲/۵۰		۱۴/۸۸±۰/۳۴	۱۴/۶۸±۰/۴۷	صمیمیت
۰/۰۰۴	-۳/۰۸		۲۵/۸۲±۱/۷۴	۲۴/۷۷±۱/۸۴	مراقبت نامناسب
۰/۳۸	-۰/۸۶		۱۵۰/۵۱±۵/۸۸	۱۴۹/۶۶±۵/۸۸	نمره کل

جدول ۲: مقایسه میانگین و انحراف معیار نمرات پیش‌آزمون و پس‌آزمون در گروه آزمون

P value	مقدار آزمون	نوع آزمون	پس‌آزمون میانگین±انحراف معیار	پیش‌آزمون میانگین±انحراف معیار	زیرحیطه‌های پرسشنامه
۰/۰۰۲	-۳/۴۲	t زوجی	۶۱/۸۸±۱۲/۵۹	۵۵/۴۰±۳/۸۲	تکنیکی - حرفه‌ای
۰/۵۳	-۰/۶۳		۱۹/۰۵±۲/۰۱	۱۸/۸۲±۲/۰۷	غیر ضروری
۰/۰۲	-۲/۳۱۸		۳۴/۵۷±۱۲/۸۴	۲۹/۷۱±۳/۸۰	حمایتی
۰/۴۸	۰/۷۰۰		۱۴/۴۵±۰/۷۰	۱۵/۴۲±۸/۳۳	صمیمیت
۰/۱۲	-۱/۵۷		۲۴/۲۸±۱/۷۲	۲۳/۶۲±۲/۵۳	مراقبت نامناسب
۰/۰۰۵	-۳/۰۳		۱۵۴/۲۶±۲۳/۸۰	۱۴۳/۰۶±۱۲/۸۹	نمره کل

جدول ۳: مقایسه تغییرات میانگین و انحراف معیار نمرات پیش‌آزمون و پس‌آزمون در گروه کنترل و آزمون

Pvalue	مقدار آزمون	نوع آزمون	گروه کنترل میانگین±انحراف معیار	گروه مداخله میانگین±انحراف معیار	زیرحیطه‌های پرسشنامه
۰/۰۰۲	۳/۲۱	t مستقل	۰/۳۱±۱/۷۹	۶/۴۵±۱۱/۱۶	تکنیکی - حرفه‌ای
۰/۵۲	۰/۶۴		-۰/۰۲±۰/۹۲	۰/۲۰±۱/۸۷	غیر ضروری
۰/۰۸	۱/۷۲		۱/۲۰±۱/۷۷	۴/۸۵±۱۲/۳۹	حمایتی
۰/۴	-۰/۸۴		۰/۲۰	-۰/۹۷±۸/۲۱	صمیمیت
۰/۴۲	-۰/۷۴		۱/۰۵±۲/۰۲	۰/۶۵±۲/۴۷	مراقبت نامناسب
۰/۰۰۸	۲/۷۱		۰/۸۴±۵/۷۹	۱۱/۲۰±۲۱/۸۱	نمره کل

References

1. Asgari M, Fallahi Khoshknab M, Tamadon M. Hemodialysis patients' perception from nurses' role in their adjustment with hemodialysis: A qualitative study. *Koomesh* 2011; 12(4): 385-395.
2. Ghamarizareh Z, Anoosheh M, Vanaki M, Hagi Zadeh E. The Effect of Peer Review Evaluation on Quality of Nurse's Performance and Patient's Satisfaction. *Iran Journal of Nursing* 2010; 22(62): 8-21.
3. Karimi Moonaghi H, Behnam Voshani H, Vaghee S, Yavari M. The Effect of Communication Skills Training on the Quality of Nursing Care of Patients. *Evidence Based Care* 2012; 2(5): 37-46.
4. Baljani E, Azimi N, Hosseinloo A. A survey on nurses' perception of the importance of caring behaviors and factors affecting its provision. *Evidence Based Care* 2011; 2(2): 13-21.
5. Hasani P, Nikfarid L. Assessment of nursing students' of Azad Islamic university of Saveh' perspective about amount of important caring behaviours based on caring model of Watson. *Iranian Journal of Nursing Research. Psychiatric and Mental Health Nursing* 2014; 9(1): 8-16.
6. Borhani F, Alhani F, Mohammadi I, Abbaszadeh A. Perception of nursing teachers about nursing students professional ethical competency: A qualitative study. *Iranian Journal of Forensic Medicine* 2010; 16(3): 165-173.
7. Dehghani A, Radbeh F, Parviniannasab A, Khaki S, Shamsizadeh M, Beyramijam M. Enactment of Professional Ethics Standards Compliance in Patients and Nurses Prospective. *Journal of Holistic Nursing And Midwifery* 2012; 25(78): 64-72.
8. Esmailpoor-Zanjani S, Shadnosh N, Khoshgoftar Z, Mashouf S. Introduction to ethical codes for nursing students in Iran. *Medical Ethics Journal* 2014; 7(26): 11-30.
9. Yeom HA, Ahn SH, Kim SJ. Effects of ethics education on moral sensitivity of nursing students. *Nursing Ethics* 2017; 24(6): 644-652.
10. Finfgeld-Connett D. Meta-synthesis of caring in nursing. *Journal of Clinical Nursing* 2008; 17(2): 196-204.
11. Zareh Hoshyari Khah H, Moradbeygi K, Elhami S, Shayestehfar M, Cheraghian B, Hatfimooadab N. Impact of a Caring Behavior Educational Program Based on Human Care Theory on Nursing Students' Perception of the Care. *Iranian Journal of Medical Education* 2015; 14(10): 836-846.
12. Udomluck S, Tonmukayakul O, Tiansawad S, Srisuphan W. Development of Thai Nurses' Caring Behavior Scale. *Pacific Rim International Journal of Nursing Research* 2010; 14: 32-44.
13. Park M, Kjervik D, Crandell J, Oermann MH. The Relationship of Ethics Education to Moral Sensitivity and Moral Reasoning Skills of Nursing Students. *Nursing Ethics* 2012; 19(4): 568-580.
14. Chidwick P, Fatih K, Godkin D, Hardingham L. Clinical education of ethicists: The role of a clinical ethics fellowship. *BMC Medical Ethic* 2004; 5(6): 1-8.
15. Nasrabadi AN, Joolae S, Parsa-Yekta Z, Bahrani N, Noghani F, Vydelingum V. New approach for teaching nursing ethics in Iran. *Indian Journal of Medical Ethics* 2009; 6(2): 85-89.
16. Yamani N, Liaghatdar M, Changiz T, Adibi P. How Do Medical Students Learn Professionalism During Clinical Education? A Qualitative Study of Faculty Members' and Interns' Experiences. *Iranian Journal of Medical Education* 2010; 9(4): 382-395.
17. Basir Shabestari S, Sarchami R, Shirinbak I, Sefidi F. Valuation of the Effect of the Workshop on Drug Prescription for Oral Disease for Dental Students of Qazvin University of Medical Sciences During 2010-11. *Journal of Medical Education Development* 2012; 4(7): 26-30.
18. Safavi M-BT. Essential patient education. Tehran: Salemi Publications; 2009.
19. Watson R, Lea Hoogbruin A. A 35-Item Version of the Caring Dimensions Inventory (CDI- 35): Multivariate Analysis and Application to a Longitudinal Study Involving Student Nurses. *Int J Nurs Stud* 2001; 38(5): 511-521.
20. Nikfarid L, Rasouli M. Caring curriculum: A new paradigm in nursing education. *Iran Journal of Nursing* 2011; 24(70): 61-71.
21. Rafii F, Oskouie F, Peyrovi H, Haghani H. A Comparative Study of the Effectiveness of the Clinical Practice of Fundamental Nursing through Role-Play versus Traditional Method on Caring Behaviors of Sophomore-Level Nursing Students. *Iran Journal of Nursing* 2009; 22(60): 42-52.
22. Labrague LJ, Mc Enroe-Petitte D, Papatthanasious IV, Edet OB, Arulappan J, Tsaras K. Nursing students' perceptions of their own caring behaviors: A

- multicountry study. *Int J Nurs Knowl* 2015; 28(4): 225-232.
23. Udomluck S, Tonmukayakal O, Tiansawad S, Srisuphan W. Development of Thai nurses' caring behavior scale. *Pacific Rim Int J Nurs Res* 2010; 14(1): 32-44.
24. Borhani F, Alhani F, Mohammadi I, Abbaszadeh A. Professional nursing ethics: its development and challenges. *Journal of Medical Ethics and History of Medicine* 2009; 2(3): 27-38.
25. Izadi A, Imani H, Khademi Z, FariAsadi Noughabi F, Hajizadeh N, Naghizadeh F. Moral sensitivity of critical care nurses in clinical decision making and its correlation with their caring behavior in teaching hospitals of Bandar Abbas in 2012. *Journal of Medical Ethics and History of Medicine* 2013; 6(2): 43-56.
26. Loke JC, Lee BK, Bush E. A quasi-experiment to evaluate the effects of a blended approach of simulation learning and podcasting on caring behaviours. *GSTF Journal of Nursing and HealthCare (JNHC)* 2016; 3(2): 4-10.
27. Zewiel MAE, Sabra AE, EI Sayes HA, Essa MA. Effect of Training Program on the Nurses' Attitude and Perception of Caring Behavior toward Substance Use Disorder Patients. *Tanta Scientific Nursing Journal* 2019; 16(1): 37-54.
28. Elhami S, Moradbeigi K, Zareh Hoshyari Khah H, Hatefi Moadab N, Cheraghian B, Sharifi Z. The Relationship Between Caring Behavior Educational Program and Patient's Perception of Nursing Student Care in General Wards. *Journal of Nursing and Midwifery Urmia University of Medical Sciences* 2016; 14(4): 361-370.
29. Khouri R. Impact of an educational program on nursing students' caring and self-perception in intensive clinical training in Jordan. *Adv Med Educ Pract* 2011; 2: 85-173.
30. Tsai Y, Wang YH, Chen LM, Chou LN. Effects of a care workshop on caring behavior and job involvement of nurses. *Journal of Nursing Education and Practice* 2015; 5(8): 1-7.
31. Chao SY, Chang YC, Yang S, Clark M. Development, implementation and effects of an integrated web-based teaching model in a nursing ethics course. *Nurse Education Today* 2017; 55: 31-37.
32. Manspecker SA, Donoso Brown EV, Wallace SE, DiBartola L, Morgan A. Examining the perceived impact of an ethics workshop on interprofessional values and teamwork. *Journal of Interprofessional Care* 2017; 31(5): 628-637.
33. Karbasi F, Khatibian M, Soltanian A. The Effect of Teaching Nurse-patient Communication through Role-play Method on Nursing Students' Caring Behaviors: A Quasi-Experimental Study. *Iranian Journal of Medical Education* 2016; 16: 120-130.
34. Youssef H, Mansour M, Ayasreh I, Al-Mawajdeh N. A Medical-Surgical Nurse's Perceptions of Caring Behaviors among Hospitals in Taif City. *Life Science Journal* 2013; 10(4): 720-730.
35. O'Connell E, Landers M. The importance of critical care nurses' caring behaviours as perceived by nurses and relatives. *Intensive Crit Care Nurs* 2008; 24(6): 349-358.
36. Begum Slavin H. Perceptions of "caring" in nursing education by Pakistani nursing students: an exploratory study. *Nurse Educ Today* 2012; 32(3): 332-336.
37. Fang MA, Jiping LI, Liang H, Bai Y, Song J. Baccalaureate nursing Students' perspectives on learning about caring in China: A qualitative descriptive study. *BMC Medical Education* 2014; 14(1): 1-9.
38. Amiri R, Gaeeni M, Ahmari Tehran H, Momenyan S. The Relationship between moral reasoning and the caring behavior of nurses in emergency departments of Qom, 2015. *Iranian Journal of Emergency Care* 2017; 1(3): 1-10.
39. Nikfarid L, Hasani P. Assessment of nursing students' of Azad Islamic university of Saveh' perspective about amount of important caring behaviours based on caring model of Watson. *Iranian Journal of Nursing Research* 2014; 9(1): 8-16.

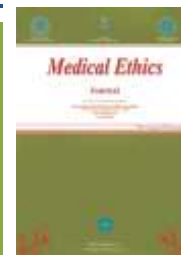

MEJ

Medical Ethics Journal

2020; 14(45): e9

Journal Homepage: <http://journals.sbmu.ac.ir/en-me>

ORIGINAL RESEARCH

The Effects of Professional Ethics Workshop on Nursing Students' Perspective of Caring Behaviors

Malihe Davoudi¹, Seyyede Sara Afrazandeh², Elnaz Yazdanparast^{3*}, Seyed Hasan Ghorbani⁴, Amir Hossien Sadeghian⁵, Kaveh Jebreili⁵

1. Ph.D. Student in Nursing, Department of Nursing, Mashhad University of Medical Sciences, Mashhad, Iran.
2. MS in Nursing and Instructor, Department of Nursing, Paramedic School of Ferdows, Birjand University of Medical Sciences, Birjand, Iran.
3. MS in Nursing and Instructor, Department of Nursing, Ferdows Health and Paramedical School, Birjand University of Medical Sciences, Birjand, Iran.
4. MS in Nursing, Hazrat-E-Rasool Hospital, Birjand University of Medical Sciences, Birjand, Iran.
5. Student Research Committee, Bachelor Student in Nursing, Paramedic School of Ferdows, Birjand University of Medical Sciences, Birjand, Iran.

ARTICLE INFORMATION

Article history:

Received: 18 December 2019

Accepted: 17 June 2020

Published online: 04 August 2020

Keywords:

Professional Ethics
Caring Behaviors
Nurse

ABSTRACT

Background and Aim: Learning ethical characteristics can increase students' effectiveness within each field of study as care providers; therefore, it is necessary to train professional nurses who can act effectively in making decisions and can face ethical challenges. This study considers the effects of professional ethics workshop on nursing students' understanding of caring behaviors.

Materials and Methods: This study is a semi-experimental one that includes a test and a control group. The study population consists of all nursing students who are spending their third year of study in the paramedical college of Ferdows and Nursing college of Qaen. They were randomly divided into the test and control group. Thus, the Students of paramedical college of Ferdows (35 individuals) were chosen as the test group and the students' of nursing college of Qaen (35 individuals) were chosen as the control group. To evaluate the Perspective of caring behaviors, the final modified version of CDI-35 (Caring dimension inventory 35) was applied. The educational interference was performed in three days. Data collection was conducted before and after interference. For data analysis, SPSS 18, descriptive statistics, independent T-test and paired T-test were used.

Findings: Our findings showed that there is a meaningful difference between mean score obtained from total scores of the students' understanding of caring behaviors ($p < 0.02$) and other sub-groups in the questionnaire including technical-professional caring ($p < 0.002$) and supportive care ($p < 0.02$) before and after educational interference.

Ethical Considerations: The aims of the study and the necessity of protecting confidential information were explained clearly to the participants and written consent was obtained from all participants in this study.

Conclusion: Professional ethics educational workshop increased the students' understanding of caring behaviors; therefore, this interference is considered as an educational method to improve the students' understanding of caring behaviors and by applying them, we can help clients to receive better-caring actions.

* Corresponding Author: Elnaz Yazdanparast
Address: Department of Nursing, Ferdows Health and Paramedical School, Birjand University of Medical Sciences, Birjand, Iran.
Postal Box: 97716-48719
Tel: 0917 704 6557
Email: yazdanparast.e@bums.ac.ir

© Copyright (2018) Medical Ethics and Law Research Center, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

Cite this article as: Davoudi M, Afrazandeh SS, Yazdanparast E, Ghorbani SH, Sadeghian AH, Jebreili K. The Effects of Professional Ethics Workshop on Nursing Students' Perspective of Caring Behaviors. *Med Ethics J* 2020; 14(45): e9.